

Venskab

Rødding Højskoles litteraturseminar

Weekenden den 21.-23. marts 2025

Velkommen

Velkommen til Rødding Højskoles litteraturseminar. Igen dette forår samler vi en række forfattere, oversættere, forskere og kritikere til samtaler hen over en weekend om et aktuelt tema i litteraturen.

Vi ønsker at blive klogere på venskabets rolle i litteraturen. Hvilket billede maler samtidslitteraturen af venskaber i det 21. århundrede? Hvilke følelser, forventninger og forestillinger forbinder vi med venskabet, og hvad siger disse om vores tid? Hvordan har venskabet, og litteraturens fremstilling af det, udviklet sig gennem historien? Og hvordan kan vi bruge litteraturens skildringer til at blive klogere på vores egne venskaber?

Program

Fredag den 21. marts 2025

Kl. 16.30-18.00: Ankomst, indkvartering og kaffe.

Kl. 18.30: Aftensmad.

Kl. 19.30-19.45: Åbning og velkomst v/ højskolelærere og seminarværter **Jakob Damgren Nielsen** og **Andreas Ullum**.

Kl. 19.45-21.00: Venskabets litteraturhistorie: Fra sjæleliv til samfundsforandring

Er venskab en dyd, en følelse eller en revolutionær handling? I 1700-tallet gløder litteraturen af intense venskaber, hvor sjæle mødes i følsom hengivenhed, mens 1800-tallets forfattere lader venskabet bære drømmen om et mere retfærdigt samfund. Fra antikkens filosoffer til moderne teori har venskab været forstået som moralsk fordring, politisk potentiale og magtkritisk strategi. I sit foredrag undersøger ph.d.-studerende **Kirstine Nielsen Degn**, hvordan skiftende forestillinger om venskab har sat deres aftryk i litteraturen – og hvordan litteraturen har peget på venskab som en vej til at skabe nye måder at leve på.

Kl. 21.30-22.15: Aftenkaffe og sangaften.

Lørdag den 22. marts 2025

Kl. 8.00-8.45: Morgenmad.

Kl. 9.00-10.15: Venskabet i filosofien

Venskabet har både en stor enkelthed over sig, som får kærligheden til at ligne en kampplads, og er krævende på sin egen måde, fordi venskaber tit er for livet, og fordi brud sætter varige spor. I dette foredrag ser filosof **Anne Marie Pahuus** på bud på venskabets væsen både i filosofien og i litteraturen. Ved at placere venskab i forhold til andre relationer som kærlighed og kammeratskab forsøger hun at få et blik ind i både venskabets store værdi, og hvorfor det står så centralt i vores aktuelle forståelse af lykke og lidelse.

Kl. 10.15-11.00: Kaffepause samt ankomst og indkvartering.

Kl. 11.00-12.15: De bedste venner

Litteraturen er fuld af venskaber. Venner, der får os til at sørge, når de skilles, og glædes, når de er sammen. Venner, der følges ad hele vejen eller redder hinanden i sidste øjeblik. Men hvem er de bedste venner, og hvorfor holder vi så meget af dem? I denne samtale præsenterer forfatterne **Lean Pejtersen**, **Hannah Lutz** og **Rasmus Theisen** hver især deres yndlingsvenskaber i litteraturen, læser op fra værkerne og diskuterer, hvad det inspirerende ved fiktionens venskab er.

Kl. 12.30: Frokost.

Kl. 13.30-14.45: Litterære venskaber

Blandt de mange portrætter af venskaber i **C.Y. (Cyf) Frostholms** *Til den ven jeg aldrig har kendt*, både egne og andres venner, nulevende og afdøde, står forfatterens eget forhold til den franske forfatter og fotograf Hervé Guibert helt centralt. Selvom Frostholm aldrig har mødt Guibert, der døde af aids i 1991, er værket tilegnet ham og henvendt til ham som en ven. I denne samtale med kønsforsker **Mons Bissenbakker** udfolder Frostholm de mange forskellige former for venskab, som bogen kredser om. Det skal handle om queer venskaber og venskabets forandrende kraft, om venskabet som levemåde, hos Frostholm

vigtigere end det ofte snævre familiebegreb, og om det slægtskab, man kan finde ved at læse – om det at føle en så nær tilknytning til en forfatter eller et forfatterskab, at man kan tale om et venskabeligt forhold uden nogensinde at have kendt vedkommende.

Kl. 14.45-15.15: Kaffe og kage.

Kl. 15.30-17.00: Guidet fælleslæsning af to udvalgte værker

I fællesskab læser vi uddrag af to værker, som handler om venskab. Uddragene læses højt og kommenteres ved bordene guidet af et par enkle og åbne læsespørgsmål. Herefter gives ordet frit, og vi lader samtalen tage form efter deltagernes oplevelser af teksterne. Fælleslæsningen guides af højskolelærer og læseguide **Andreas Ullum**, mens elever fra Rødding Højskoles litteraturhold styrer samtalerne ved de enkelte borde.

Kl. 18.00: Aftensmad.

Kl. 19.00-20.15: Venskaber for børn

I forfatter **Fine Gråbøls** roman *Hundrede børn* følger vi en vennegruppe på en anerkendt sangskole fra en 11-årigs perspektiv, mens vi i forfatter og sognepræst **Nikolaj Zeuthens** digtsamling *Per, 1. klasse* får skildret et helt skoleår gennem en 7-årigs notater. I denne samtale, som modereres af forfatter og journalist **Mathilde Moestrup**, vil Gråbøl og Zeuthen fortælle om deres arbejde med at skrive barnestemmer frem i deres seneste værker. Samtalen vil bl.a. kredse om spørgsmålene: Hvordan skaber børn relationer i de institutioner og rammer, som voksne har sat dem i? Kan man som voksen lære noget af børns venskaber? Og er det overhovedet muligt for den voksne forfatter at skrive sig ind i barnets erfaring?

Kl. 20.30: Oplæsningsaften ved de inviterede forfattere. Herefter er der ostebord og fest-hygge.

Søndag den 23. marts 2025

Kl. 9.30-10.30: Brunch.

Kl. 10.30-11.45: Vennekredsen som ramme

I forfatter **Christina Hesselholdts** roman *Feje blade sammen op mod vinden* fra 2021 vender hun efter en længere pause tilbage til hovedpersonen Camilla og hendes venner. Som i seriens foregående værker, der i 2015 udkom i den samlede udgave *Selskabet*, er også dette et kollektivportræt af den samme vennegruppe, der på skift kommer til orde i en række monologer, blot er vennerne nu blevet ældre. Denne samtale med lektor og anmelder **Tue Andersen Nexø** tager udgangspunkt i spørgsmålet om, hvad det har af betydning at bruge en vennekreds som ramme for sine bøger. Selvom alle fem romaner er selvstændige værker med forskellige temaer og handlingstråde, er det venskaberne, der binder dem sammen: Hvad kan vi lære om venskab ved at følge en flok venner gennem så mange år?

Kl. 11.45-12.15: Kaffepause.

Kl. 12.15-13.30: Dyrevenner

Hunde, katte, heste og hamstere. Det skorter ikke på kæledyrene i den litteratur, der udgives for tiden, hvad enten det er nye værker eller genudgivelser af ældre. "Hunden har momentum i kunst og litteratur," som litteratur- og kunstanmelder **Bodil Skovgaard Nielsen** skrev i *Information* i sommer. Her mødes hun med forfatter **Amalie Langballe** til en samtale om kæledyrenes rolle i litteraturen. Hvorvidt kan vi tale om venskaber, når det angår relationen mellem kæledyret og dets 'ejer'? Hvad kan vi lære af den litteratur, der kredser om bånd mellem dyr og mennesker? Hvordan kan forfattere skrive om forbindelser til væsner, mennesker har lukket indenfor uden at kende til deres indre liv?

Kl. 13.30: Opsamling og farvel.

Kl. 14.00: Afgang med bus til Vejen Station, hvorfra der er forbindelse videre mod Aarhus og København. Der serveres en smurt bolle eller lignende inden afgang.

Der tages forbehold for ændringer i programmet.

Scan og læs
mere om
litteratureseminaret

Danmarks første folkehøjskole

Rødding Højskole

Rødding Højskole er en moderne, almen højskole, der bygger på Grundtvigs tanker om folkeoplysning. Skolen er Danmarks første folkehøjskole og grundlagt i 1844 som et led i kampen for dansk sprog og kultur i grænselandet.

Med respekt for historien og traditionen har vi blikket rettet mod nutiden og dens udfordringer. Skolen ligger i Rødding – i det smukke Sønderjylland med den egenartede historie og den rige natur og kultur. Mod vest finder man Danmarks ældste by Ribe samt marsken og Vadehavet; mod øst Kolding og Koldinghus; mod syd Tønder, Møgeltønder, Sønderborg og Dybbøl. Der er 2-3 minutters gang ned til byen, der har et varieret udbud af butikker, og der er ca. 5 minutters gang til Rødding Centret – et sports- og kulturcenter, der huser biograf, bibliotek, cafeteria, bowlingbaner, fitnesscenter og svømmehal m.m.

Skolens bygninger har sjæl – både den smukke hovedbygning og den nyistandsatte stald og lade, der er blevet ombygget til inspirerende undervisningslokaler ved hjælp af en donation fra A.P. Møller Fonden på 20 millioner kroner; desuden Flors Hus, hvor højskolen startede i 1844, og som for nylig har undergået en gennemgribende restaurering. Foruden de korte kurser afholdes lange kurser med vægt på politik, journalistik, tekstil, litteratur, design, musik og selvforsyning samt en række klassiske højskolefag som tegning, livsanskuelse, keramik, historie, skriveværksted og grafisk design.